

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

(О. Б. Жильцов)

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Оцінка розвитку та особливих освітніх потреб дітей з
психофізичними порушеннями»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	другого (магістерського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	<u>Спеціальна психологія</u> (назва спеціалізації)

Київ – 2020

Розробник:

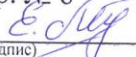
Скрипник Тетяна Вікторівна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладач:

Скрипник Тетяна Вікторівна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 29.08.2019 р. № 8

Завідувач кафедри (підпис) (О.В. Мартинчук)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія)
(назва освітньої програми)

29.08. 2019 р.

Керівник освітньої програми (Т.В.Скрипник)

Робочу програму перевірено

02.09. 2019 р.

Заступник директора (підпис) (Р.О. Павлюк)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. Мартинчук О.В., «27» серпня 2020 р.
Протокол № 13
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.
Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.
Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.
Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	заочна
Оцінка розвитку та особливих освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	5	-
Семестр	1	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	32	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	50	-
Форма семестрового контролю	Екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у студентів систему знань та умінь у сфері організації системної допомоги дітям з РАС та їхнім родинам.

Завдання:

- формувати загальні компетентності: світоглядну, громадянську, комунікативну, міжособистісну взаємодію, інформаційно-комунікаційну, креативну, аналітичну, самоосвітню;
- формувати фахові компетентності: організаційну, теоретико-методологічну, психолого-педагогічну, методичну, спеціально-педагогічну, спеціально-методичну, проектувальну, консультативну;
- забезпечити набуття практичних навичок при формуванні фахової компетентності щодо визначення особливих освітніх потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку як основу подальшого розроблення стратегій їхньої підтримки та допомоги.

3. Результати навчання за дисципліною:

- знати і розуміти теоретичні засади інклюзивної політики, культури і практики;
- знати теоретичні підходи до розуміння сутності дітей з ООП;
- знати міжнародну і вітчизняну практику організації допомоги дітям з ООП та їхнім родинам;
- уміти формулювати ідеї щодо розкриття ресурсів дітей з ООП, віри у їхні можливості та максимального залучення до участі в освітньому процесі та житті соціуму;
- знати і розуміти особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП в умовах інклюзивного освітнього середовища;

- знати і розуміти процес оцінки особливих потреб у контексті переходу від медичної до соціально-інклюзивної моделі в освіті;
- уміти планувати, організовувати і реалізовувати первинне оцінювання розвитку і особливих потреб дитини з РАС;
- знати і розуміти особливості організації освітнього процесу в інклюзивному закладі освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Методи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку							
Тема 1. Особливі освітні потреби: правовий та методичний контексти	10	2	2	-	-	-	6
Тема 2. Ресурси діагностичних методик для визначення освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями.	10	2	2	-	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4		-	-	12
Змістовий модуль 2. Методики та діагностичні підходи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку							
Тема 3. Додаткові діагностичні підходи та методики для отримання повного уявлення про ООП дитини з особливостями психофізичного розвитку	11	2	2	-	-	-	7
Тема 4. Методичні рекомендації з питання здійснення оцінки ООП	10	2	2	-	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	23	4	4		-	-	13
Змістовий модуль 3. Розроблення та провадження програми підтримки дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб							
Тема 5. Особливості оформлення висновку ІРЦ щодо оцінювання особливих освітніх потреб: критичний аналіз	10	2	2	-	-	-	6
Тема 6. Розроблення дієвого комплексного висновку щодо ООП з опорою на закономірності розвитку дитини, урахування ресурсів середовища та підтримку міждисциплінарної команди супроводу	11	2	2	-	-	-	7
Модульний контроль	2						

Разом	23	4	4		-	-	13
Змістовий модуль 4. Забезпечення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб							
Тема 7. Шляхи забезпечення особливих освітніх потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку у закладах освіти	10	2	2		-	-	6
Тема 8. Умови перегляду ООП у дітей з особливостями психофізичного розвитку та алгоритм визначення їхніх актуальних потреб	10	2	2	-	-		6
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4	-	-	-	12
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього за дисципліну	120	16	16	-	-	-	50

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. **Методи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку**

Тема 1. Особливі освітні потреби: правовий та методичний контексти

Правове забезпечення визначення та урахування особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Методичні підходи до оцінки ООП та розбудови на їх основі програм підтримки та допомоги для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Ключові слова: особливі освітні потреби, правовий підхід, методичне забезпечення.

Рекомендована основна література [2; 4]

Рекомендована додаткова література [3; 5]

Тема 2. Ресурси діагностичних методик для визначення освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями

Діагностичні методики WISC-IV, Leiter-3, PEP-3, CONNERS, CASD як ресурс для визначення ООП дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Можливості та обмеження діагностичного інструментарію у контексті розбудови допомоги дітям з ООП.

Ключові слова: діагностичний інструментарій, особливі освітні потреби.

Рекомендована основна література [1; 4]

Рекомендована додаткова література [3; 5]

Змістовий модуль 2. **Методики та діагностичні підходи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку**

Тема 3. Додаткові діагностичні підходи та методика для отримання повного уявлення про ООП дитини з особливостями психофізичного розвитку

Шляхи отримання додаткових відомостей про дитину з ООП для покращення розуміння її потреб. Узгодження результатів за основним та додатковим діагностичним інструментарієм.

Ключові слова: діагностичний інструментарій, особливі освітні потреби.

*Рекомендована основна література [4]
Рекомендована додаткова література [3; 5]*

Тема 4. Методичні рекомендації з питання здійснення оцінки ООП

Умови проведення діагностики з дітьми з ООП. Вимоги до фахівця, який здійснює оцінювання. Особливості співпраці спеціалістів ІРЦ з командою супроводу дитини з ООП щодо визначення її потреб і розбудови відповідного освітнього середовища у закладі освіти.

Ключові слова: умови проведення діагностики, вимоги до фахівця-діагноста, співпраця фахівців.

*Рекомендована основна література [2; 4]
Рекомендована додаткова література [1]*

Змістовий модуль 3. Розроблення та провадження програми підтримки дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб

Тема 5. Особливості оформлення висновку ІРЦ щодо оцінювання особливих освітніх потреб: критичний аналіз

Урахування у висновку особливостей цілісного розвитку дитини з ООП. Ресурси наявного формату висновку та його доповнення необхідними елементами.

Ключові слова: структура висновку ІРЦ, особливі освітні потреби.

*Рекомендована основна література [3]
Рекомендована додаткова література [1; 3]*

Тема 6. Розроблення дієвого комплексного висновку щодо ООП з опорою на закономірності розвитку дитини, урахування ресурсів середовища та підтримку міждисциплінарної команди супроводу

Розроблення висновки ІРЦ як робота міждисциплінарної команди. Участь батьків у висновку ІРЦ. Закладання ідей подальшого моніторингу динаміки розвитку дитини з ООП.

Ключові слова: міждисциплінарна команда, партнерство з батьками.

Рекомендована основна література [4]

Рекомендована додаткова література [1; 2]

Змістовий модуль 4. Забезпечення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб

Тема 7. Шляхи забезпечення особливих освітніх потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку у закладах освіти

Урахування різних рівнів ООП дітей з особливостями психофізичного розвитку. Реалізація стратегій підтримки та допомоги дітей з ООП. Роль портфоліо у процесі задоволення особливих освітніх потреб дітей у закладах освіти.

Ключові слова: стратегія підтримки, діти з ООП, портфоліо.

Рекомендована основна література [5]

Рекомендована додаткова література [1; 2]

Тема 8. Умови перегляду ООП у дітей з особливостями психофізичного розвитку та алгоритм визначення їхніх актуальних потреб

Перегляд особливих освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями за результатами оцінювання та моніторингу динаміки їхнього розвитку. Постановка нових цілей та визначення нових потреб як показник позитивних зрушень у стані розвитку та навчальних досягнень дитини з ООП.

Ключові слова: особливі освітні потреби, актуальні потреби, перегляд висновку ІРЦ.

Рекомендована основна література [4; 5]

Рекомендована додаткова література [5]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Оцінка розвитку особливих освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями»

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			59		59		59		59
Максимальна кількість балів: 236									
Розрахунок коефіцієнта: $k=236/60=3,93$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1. Методи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку

Тема 1. Особливі освітні потреби: правовий та методичний контексти (6 год.).

Визначити 5 правових аспектів, що забезпечують грамотність визначення особливих освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями. Визначити 5 методичних порад щодо визначення ООП. Роботу оформити у таблицю.

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

Тема 2. Ресурси діагностичних методик для визначення освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями (6 год.).

Завдання: Проаналізувати можливості та обмеження наявного діагностичного інструментарію щодо визначення ООП у дітей. Роботу оформити у таблицю.

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

Змістовий модуль 2. Методики та діагностичні підходи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку

Тема 3. Додаткові діагностичні підходи та методики для отримання повного уявлення про ООП дитини з особливостями психофізичного розвитку (7 год.).

Завдання: розробити план та представити методики для додаткових відомостей про комунікативно-мовленнєвий розвиток дітей з ООП. Роботу оформити як презентацію.

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

Тема 4. Методичні рекомендації з питання здійснення оцінки ООП (6 год.).

Завдання: розробити модель співпраці фахівців щодо визначення ООП дитини. Прописати функції та роль кожного у цій співпраці. Результат роботи представити візуально.

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

Змістовий модуль 3. Розроблення та провадження програми підтримки дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб

Тема 5. Особливості оформлення висновку ІРЦ щодо оцінювання особливих освітніх потреб: критичний аналіз (6 год.).

Проаналізувати формат наявних комплексних висновків щодо стану розвитку дітей з ООП. Подати свій варіант удосконаленого висновку.

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

Тема 6. Розроблення дієвого комплексного висновку щодо ООП з опорою на закономірності розвитку дитини, урахування ресурсів середовища та підтримку міждисциплінарної команди супроводу (7 год.).

Завдання: Довести дієвість розробленого раніше удосконаленого висновку, за яким зрозуміло, що і кому із учасників команди супроводу треба робити (для доведення дієвості використати формат алгоритму дій).

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

Змістовий модуль 4. Забезпечення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб

Тема 7. Шляхи забезпечення особливих освітніх потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку у закладах освіти (6 год.).

Завдання: Представити формат структурованого портфолію, за яким зрозуміло, які зроблено умови для задоволення ООП дітей з психофізичного порушення.

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

Тема 8. Умови перегляду ООП у дітей з особливостями (6 год.).

Завдання: На прикладі наданих характеристик дітей з ООП та їхнього портфолію визначити умови перегляду підстав до дієвої допомоги їм з боку команд супроводу. Розробити сценарій зустрічі команди супроводу з метою визначення нових ООП для дитини. Зазначити роль вчителя-логопеда у цьому процесі.

Критерії оцінювання:

1. Наявність навичок працювати самостійно, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Здатність систематизувати, інтерпретувати та презентувати зібрані матеріали – 2 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№ МКР	Форма проведення	Критерії оцінювання	Кількість балів
МКР 1	Тестування «Визначення ООП за наявним комплексним оцінюванням дітей з особливостями психофізичного розвитку» (25 тестових завдань)	Правильна відповідь на тестове завдання – 1 бал	25
МКР 2	Тестування «Зміст та особливості діагностичних процедур для обстеження дітей з РАС» (25 тестових завдань)	Правильна відповідь на тестове завдання – 1 бал	25
МКР 3	Тестування «Особливості комплексного висновку щодо стану розвитку дітей з ООП» (25 тестових завдань)	Правильна відповідь на тестове завдання – 1 бал	25
МКР 4	Творчі завдання з питань розроблення стратегій допомоги дітям з особливостями психофізичного розвитку з опорою на їхні особливі освітні потреби (14 завдань)	Змістовна відповідь, розроблена мікрогрупами студентів, що відображає глибину розуміння теми та креативний підхід	25

6.4. Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Письмова.

Критерії оцінювання завдань

За перше завдання (репродуктивного характеру) – тах 10 балів за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.

За друге завдання (аналітичне) – тах 10 балів за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання.

За третє завдання (практичне) – тах 20 балів за правильну, розгорнуту відповідь, яка на високому рівні презентує сформованість у студента професійних компетентностей у сфері навчання, виховання і розвитку дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Питання теоретичного та аналітичного характеру

1. Які типи осіб з аутизмом було описано засновниками науки про аутизм. Які принципові відмінності характеристик, наданих Л.Канером та Г.Аспергером.
2. Подайте перелік ознак РАС у дітей раннього віку.
3. Дайте загальну характеристику діагностичних методик для встановлення діагнозу РАС.
4. Представте методи з науково доведеною ефективністю щодо підтримки й допомоги особам з РАС.
5. Розкрийте основи підходу з науково доведеною ефективністю ТЕАССН.
6. Доведіть, що назва «розлади аутистичного спектра» є більш сучасною й доречною, аніж попередні терміни «синдром аутизму» або «ранній дитячий аутизм».
7. Представте, як у новому класифікаторі порушень розвитку DSM V втілено наукові дослідження щодо РАС, порівнявши його з попереднім переліком діагностичних критеріїв аутизму.
8. Представте двосторонній процес налагодження продуктивної взаємодії між фахівцями і батьками, що відображає послідовні кроки організованої ними допомоги дитині з аутизмом.
9. Вибудуйте ієрархію найнеобхідніших заходів для дитини з РАС у контексті послідовної допомоги для неї. Обґрунтуйте свою думку.
10. Дайте відповідь на питання: «Як визначені у межах методу Dir/Floortime етапи розвитку можуть бути втілені в освітню практику дитини з РАС?»

Питання практичного характеру

1. Розробити модель «Умови ефективного розвитку соціально-емоційної сфери у дітей з РАС».
2. Розробити «соціальну історію» за представленою ситуацією (у контексті допомоги дитині з РАС).
3. Розробіть модель роботи логопеда з опорою на головні критерії методів з науково доведеною ефективністю для дітей з РАС.
4. За наданою в описі ситуацією розробіть рекомендацію, як налагодити системну допомогу дитині з РАС та її родині.
5. Продемонструйте прийоми нормалізації психофізіологічного стану дитини з аутизмом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74

Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни

Навчально-методична картка з дисципліни «Оцінка розвитку та особливих освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 50 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Методи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку		Методики та діагностичні підходи визначення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку		Розроблення та провадження програми підтримки дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб		Забезпечення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб	
Кіл. бал. за мод.	59		59		59		59	
Теми	1	2	3	4	6	7	9	10
Теми лекцій	Особливі освітні потреби: правовий та методичний контексти (1б.)	Ресурси діагностичних методик для визначення освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями. (1б.)	Додаткові діагностичні підходи та методики для отримання повного уявлення про ООП дитини з особливостями психофізичного розвитку (1б.)	Методичні рекомендації з питання здійснення оцінки ООП (1б.)	Особливості оформлення висновку ІРЦ щодо оцінювання особливих освітніх потреб: критичний аналіз (1б.)	Розроблення дієвого комплексного висновку щодо ООП з опорою на закономірності розвитку дитини, урахування ресурсів середовища та підтримку міждисциплінарної команди супроводу (1б.)	Шляхи забезпечення особливих освітніх потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку у закладах освіти (1б.)	Умови перегляду ООП у дітей з особливостями розвитку та алгоритм визначення їхніх актуальних потреб (1б.)
Теми семінарських занять	Особливі освітні потреби: правовий та методичний контексти (1б.)	Ресурси діагностичних методик для визначення освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями. (1б.)	Додаткові діагностичні підходи та методики для отримання повного уявлення про ООП дитини з особливостями психофізичного розвитку (1б.)	Методичні рекомендації з питання здійснення оцінки ООП (1б.)	Особливості оформлення висновку ІРЦ щодо оцінювання особливих освітніх потреб: критичний аналіз (1б.)	Розроблення дієвого комплексного висновку щодо ООП з опорою на закономірності розвитку дитини, урахування ресурсів середовища та підтримку міждисциплінарної команди супроводу (1б.)	Шляхи забезпечення особливих освітніх потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку у закладах освіти (1б.)	Умови перегляду ООП у дітей з особливостями розвитку та алгоритм визначення їхніх актуальних потреб (1б.)
Робота на семінарі	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Сам.роб.	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види пот.контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)	

Всього: 236 бал. K= 236/60= 3,93

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Деякі питання комплексної оцінки розвитку дітей з ООПП Наказ МОН № 977 від 6.09.2018 р. <https://mon.gov.ua/ua/npa/deyaki-pitannya-kompleksnoyi-ocinki-rozvitku-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>
2. Заєркова Н.В. Індивідуальне оцінювання дітей з ООП. Технологія портфоліо <https://www.slideshare.net/lanalana63/ss-16336035>
3. Критерії оцінювання досягнень учнів початкових класів з особливими освітніми потребами, які навчаються у загальноосвітніх школах в умовах інклюзії. Довідник науково-дослідницької лабораторії інклюзивної освіти. / Упорядники: Савчук Л.О., Юхимець І.В., Яценюк Л.І. – Рівне: РОППО, 2012. – 330с. // <https://drive.google.com/file/d/1J6DP9-FNEKDOSYS3u8ky2GExkU1Sh3Q2/view>
4. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. – Київ : 2018. – 252 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep17.pdf
5. Портфоліо учнів як засіб оцінювання індивідуальних досягнень // https://pidruchniki.com/90070/pedagogika/portfolio_uchniv_zasib_otsinyuvannya_individualnih_dosyagnen

Додаткова:

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко, Н. З. Софій., О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда, під заг. ред. М. Ф. Войцехівського. – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. — 172 с. <https://drive.google.com/file/d/0B6V9fsb-2fvvZVY4dXdjU0I2c1E/view>
2. Інклюзивна освіта від А до Я: порадник для педагогів і батьків / Укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. – К., 2016. – 68 с. – Режим доступу: http://monachinivka-nvk.kupyansk.info/files/docs/2017/9894_Inklyuzivna_osvita_vid_A_do_Ya_1.pdf
3. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі : навч. курс та наук.(метод. посіб. / Т. В. Сак. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. — 168 с. // <https://drive.google.com/file/d/0B6V9fsb-2fvvbEd2ZjLSRFpkMjg/view>
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку / навчально-методичний посібник / авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко та ін.: За ред.: О.В. Чеботарьової, І.В. Гладченко. – К., ІСП НАПН України, 2016. – 87 с. // http://pochatkova8.at.ua/inklusia/kriteriji_ocinjuvannja.pdf
5. На допомогу педагогу загальноосвітнього навчального закладу / Укл.: Л.О. Прядко, О.О. Фурман / Методичний посібник. – Суми: РВВ СОППО. – 2015. – 52 с. <https://drive.google.com/file/d/1U2RDOQ28hMli1ixbzqahl70CnmojYSiW/view>
6. Скрипник Т.В. Організація ефективної діяльності команд супроводу дітей з аутизмом в інклюзивному освітньому просторі. К.: Альянт, 2020. – 64 с.

Художні фільми:

«Людина дощу», «Форрест Гамп», «Темпл Грендін», «Гарний доктор».

Художні книги:

Джон Елдер Робисон "Смотри мне в глаза. Жизнь с синдромом Аспергера" <https://www.aspergers.ru/node/300>;

Лиан Холлидей Уилли "Притворяюсь нормальной" <https://www.aspergers.ru/node/406>.

Донна Уильямс "Никто. Нигде" <https://iknigi.net/avtor-donna-uilyams/127198-nikto-nigde-udivitel'naya-avtobiografiya-autichnoy-devochki-donna-uilyams/read/page-1.html>,
Ирис Юханссон "Особое детство" <https://predanie.ru/book/217216-osoboe-detstvo/>.